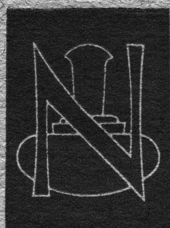
JANSON

NORDLUNDES BOGTRYKKERI · NIELS HEMMINGSENSGADE 12 · CENTRAL 8065

JANSON

DENNE Intertypeskrift er en kopi af skriftstøberiet D. Stempels Janson Antikva, støbt i originale matricer fra slutningen af det 17. aarhundrede, som D. Stempels skriftstøberi købte af bogtrykkeriet W. Drugulin i Leipzig i 1919 under navnet Holländische Schriften. Da skriften blev udsendt, meddelte firmaet, at den var skaaret af *Anton Janson*, der havde sin virksomhed som skriftstøber i Leipzig, hvor han døde 1687.

Stanley Morison har undersøgt holdbarheden af denne paastand i en artikel i Signature nr. 11, 1939: Leipzig as a Centre of Typefounding.

Han konstaterer, at den tidligste anvendelse af skriften kan sættes til ca. 1690; den var i brug i Italien 1691 og i Skotland 1698, og brødskriftgraderne findes første gang i en skriftstøberprøve fra 1720. Desuden anfører han, at de tre skriftprøver, man kender fra Jansons skriftstøberi, viser, at han var en ringere stempelskærer end den, der skar Holländische Schriften.

Stanley Morison har ikke kunnet finde stempelskærerens navn, men hans undersøgelser har givet skriften en interessant placering. I begyndelsen af det 18. aarhundrede havde tyske stenhuggere udviklet en smal antikva med kraftige grundstreger, som blev brugt til inskriptioner paa gravmonumenter. Bogstaverne var kun halvt saa brede som det 16. aarhundredes antikva og passede derfor til de lange tyske navne. Denne skrift blev kopieret af stempelskærerne i Leipzig og Frankfurt, og Stanley Morison

mener, at Holländische Schriften (navnet skal ikke tages bogstaveligt) tilhører denne periode.

Skriftkarakteren blev senere udviklet af Johann Michael Fleischmann (1701-1768), det 18. aarhundredes dygtigste stempelskærer udenfor Frankrig. Han lærte i Nürnberg, arbejdede senere i Frankfurt og kom derfra til Holland, hvor han bl. a. var hos Enschedé. Hans skrifter fortrængte de gamle skriftsnit i Nordeuropa, og den franske skriftstøber Fournier le Jeune's Goût Hollandais var en kopi af dem.

Naar en haandsats-skrift overføres til liniestøbemaskiner, maa der af tekniske grunde ofte foretages reguleringer, som ændrer skriftens udseende, men i dette tilfælde er det lykkedes Intertype at bevare de væsentlige træk fra originalen, der i sin sort-hvide virkning har noget tilfælles med tendensen i nyere skrifter som Times og Perpetua. Janson Antikva skal helst trykkes paa uglittet eller matglittet papir.

JANSON 8

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk hele som den

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk hele som den

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 *1 2 3 4 5 6 7 8 9 0*

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

JANSON 10

A B C D E F G H I J K L M O P R S T U V X Y Z Æ Ø Å

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk hele

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk hele

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 *1 2 3 4 5 6 7 8 9 0*

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

JANSON 11

A B C D E G H I K L M O P R S T U V X Y Z Æ Ø Å

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et harmonisk

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 *1 2 3 4 5 6 7 8 9 0*

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

JANSON 12

A B C D E G H I K L M O P R S T U V Y Z Æ Ø Å

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et hele

En bog er let læselig naar dens enkelte dele danner et hele

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 *1 2 3 4 5 6 7 8 9 0*

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

JANSON 8-9

SKRIFVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter det, og det maa

JANSON 8-10

SKRIFVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter det, og det maa

JANSON 8-11

SKRIFVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter det, og det maa

JANSON 8-12

SKRIFVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter det, og det maa ikke kunne forveksles med noget andet. Der er f. eks. skrifter, hvor i og f ligner

JANSON 10-10

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for,

JANSON 10-11

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for,

JANSON 10-12

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstav*

JANSON 10-13

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstav*

JANSON 11-11

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at

JANSON 11-12

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at

JANSON 11-13

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at

JANSON 11-14

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at

JANSON 12-12

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi saa mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det en-*

JANSON 12-13

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi saa mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter

JANSON 12-14

SKRIFTVALGET til en bog foretages med eftertanke, fordi saa mange forhold spiller ind: læserens alder, karakteren af bogens indhold, papirets overflade, papirets proportioner og meget andet. Bortset fra den gyldne regel, at man skal bruge smalle skrifter til smalle formater og brede skrifter til brede formater, maa man helt forlade sig paa sit eget eller en kyndig mands skøn. Det er lettere at give nogle generelle regler for, hvilke krav man kan stille til en god bogskrift. *Det enkelte bogstavtegn* skal være saa klart, at man straks opfatter

CHRISTOPHE PLANTIN OG BIBLIA REGIA

PLANTIN begyndte nu forfra, og da hans gode Navn viste sig at være tilstrækkeligt Grundlag for store Laan fra fire velhavende Borgere, blev det nye Bogtrykkeri større end det gamle og kunde endda udvides med et Skriftstøberi. Fra Paris, hvor han havde opholdt sig under Landflygtigheden, medførte Plantin en Del Stempler og Matricer, der var købt paa Auktionen efter Claude Garamond, andre Skrifter fik han fra sin Hovedleverandør Robert Granjon i Lyon, og med dem som Grundlag for Bogtrykkeriet begyndte den bedste Periode af hans Liv. Bøgerne var smukkere end før, hans Bogtrykkeri blev en europæisk Seværdighed, han kom i Forbindelse med sin Samtids kendteste Videnskabsmænd og naaede Kulminationen, da Philip II muliggjorde Udførelsen af hans Livs store Idé.

Den gik ud paa at fremstille et Bogarbejde, der afgørende kunde fastslaa Bogtrykkeriets Ry som Tidens ypperste og bevare hans Navn for Efterverdenen. Plantin henvendte sig i 1566 til Kongen med Forslag om at trykke en Bibel i fire Sprog. Forslaget blev modtaget med Begejstring, der blev bevilget et Tilskud, som i Aarenes Løb voksede til 21.000 Floriner, og samtidig sendte Kongen sin Kapellan Arias Montanus til Antwerpen for at overvaage Trykningen af Biblia Polyglotta eller Biblia Regia, der begyndte 1568. De følgende Aar fik Plantin Privilegium paa Trykning af liturgiske Bøger til

---

36. Titelside, graveret af Arnold Nicolai, med Christophe Plantins Mærke, en Haand der rækker ud af Skyerne og holder en Passer. Antwerpen 1566. Plantins Berømmelse skyldes for en ikke ringe Del hans rigt udførte Titelsider.

EMBLEMATA,

ET ALIQVOT NVMMI ANTIQVI OPERIS, IOAN. SAMBVCI TIRNAVIENSIS PANNONII.

ALTERA EDITIO.

Cum emendatione & auctario copioso ipsius auctoris.

ANTVERPIAE,
EX OFFICINA CHR.
PLANTINI. M. D. LXVI.
CVM PRIVILEGIO.

183 SAND, GEORGE: Spiridion. Paris, Bonnaire, 1839, demi-mar. grenat foncé à long grain, coins, dos plat orné or et à froid, non rogné, couv. et dos cons. (Carayon).

Édition originale. — Bel exemplaire lavé et encollé dans une jolie reliure romantique.

184 — Les sept cordes de la lyre. Paris, Bonnaire, 1840, demitoile rouge Bradel, non rogné.

Édition originale.

185 — La Petite Fadette. Paris, Lévy, 1849, 2 tom. en 1 vol., plein mar. La Vallière jans., dent. int., tr. dor. (Pougetoux).

Édition originale. — Bel exemplaire sur vélin fort.
Ex-libris Jules Lemaitre. — Rare.

186 — Elle et lui. Paris, Hachette, 1859, demi-chagr. vert bruni, dos orné, tête dor., non rogné, couv. cons. (Kyster).

Édition originale.

187 — Le Marquis de Villemer. Comédie en quatre actes, en prose. Paris, Lévy, 1864, demi-toile verte Bradel, non rogné, couv. cons.

Édition originale. — Envoi autographe de l'auteur, à Mlle Thuillier, sur le faux-titre.

188 AUGIER, ÉMILE: La Ciguë. Comédie en deux actes et en prose. Paris, Furne, 1844, demi-chagr. orange foncé, coins, dos plat orné, tête dor., non rogné, couv. cons. (Kyster).

Édition originale.

189 — L'Aventurière. Comédie en cinq actes et en vers. Paris, Hetzel, 1848, demi-mar. bleu Bradel, non rogné, couv. cons. (David).

Édition originale. — Rare.
On a ajouté une lettre autographe signée de l'auteur, 11 juin s. a.

190 — Gabrielle. Comédie en cinq actes et en vers. Paris, Lévy, 1850, demi-chagr. orange, dos orné, tête dor., non rogné, couv. cons. (Kyster).

Édition originale.

191 AUGIER, ÉMILE: Philiberte. Comédie en trois actes et en vers. Paris, Lévy, 1853, demi-veau clair, dos plat orné, tête dor., non rogné. (Petersen & Petersen).

Édition originale.
On a ajouté un envoi de l'auteur à Madame Valérie Feuillet.

192 — Les Fourchambault. Comédie en cinq actes. Paris, Calmann Lévy, 1878, demi-chagr. brun, dos orné, tête dor., non rogné, couv. cons. (Kyster).

Édition originale. — Un des 20 exemplaires sur Hollande.

193 SANDEAU, JULES: Mademoiselle de la Seiglière. Comédie en quatre actes et en prose. Paris, Lévy, 1851, cart., non rogné, couv. cons.

Édition originale.
On a ajouté une lettre autographe signée de l'auteur, s. d.

194 BARRIÈRE et CAPENDU: Les faux bonshommes. Comédie en quatre actes. Paris, Lévy, 1856, demi-chagr. orange, dos à nerfs orné à froid, non rogné, couv. cons. (Kyster).

Édition originale.
On a ajouté une lettre autographe signée de Barrière, s. d.

195 BARBEY, D'AUREVILLY: Les Prophètes du passé. Paris, L. Hervé, 1851, br. couv. imp., étui.

Édition originale. — Un des rares exemplaires imprimés sur papier rose, avec hommage autographe de l'éditeur. La couverture porte «Caen, Imp. de Hardel». Portrait de l'auteur ajouté.

196 MURGER, HENRY: Scènes de la Bohême. Paris, Lévy, 1851, demi-toile brun Bradel, non rogné, couv. cons.

Édition originale. — Rare.
Ex-libris Jules Lemaitre.
On a ajouté une page de manuscrit, tirée de »Le bonhomme Jadis«, écrite par l'auteur, mais pas signée.

197 — La vie de Bohême. Illustrée par And. Gill. Paris, Libr. illustrée, s. d. (1877), demi-chagr. rouge, dos à nerf orné, tête dor., non rogné, couv. cons.

La première édition illustrée; texte encadré.